

I. Nacionalni sudovi

I.1. Sudovi

I.2. Ustavni sud

II. Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava, pučki pravobranitelji

II.1. Povjerenik za temeljna prava

II.2. Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

II.2.1. Mađarsko nacionalno tijelo za zaštitu podataka i slobodu informiranja

II.2.2. Tijelo za jednako postupanje

II.2.3. Neovisni odbor za pritužbe na rad policije

III. Ostalo

III.1. Mađarsko Državno odvjetništvo

III.2. Podrška žrtvama

III.3. Pravna pomoć

I. Nacionalni sudovi**I.1. Sudovi****1. Zadaće**

Na temelju mađarskog Temelnog zakona (mađarski Ustav), sudovi su zaduženi za provođenje pravde. To znači presuđivanje u kaznenim predmetima i privatnim pravnim sporovima, odlučivanje o zakonitosti upravnih akata i općinskih odluka te utvrđivanje je li tijelo lokalne vlasti ispunilo svoje zakonske obveze. Zakonom se sudu na odlučivanje mogu dodijeliti i drugi predmeti.

Načela kojima se jamči neovisnost sudova utvrđena su u Temeljnog zakonu: suci podliježu samo zakonu, ne smiju dobivati upute o svojim aktivnostima presuđivanja te mogu biti razriješeni dužnosti samo na temelju zakona i u skladu s postupcima utvrđenima zakonom. Ne smiju biti članovi političke stranke niti sudjelovati u političkim aktivnostima.

2. Organizacija

U Mađarskoj zadaću provođenja pravde obavljaju Vrhovni sud Mađarske (*Kúria*), regionalni prizivni sudovi, regionalni sudovi, okružni sudovi te upravni i radni sudovi.

Između različitih sudskih razina ne postoji hijerarhijski odnos. Hijerarhijski nadređeni sudovi nisu ovlašteni davati upute hijerarhijski podređenim sudovima. Suci svoje odluke donose u skladu sa zakonom i svojim moralnim uvjerenjima.

Okružni sudovi (*járásbírószágok*)

O većini predmeta u prvom stupnju odlučuju okružni sudovi. U ovom trenutku u Mađarskoj djeluje 111 okružnih sudova. Mađarski izraz za okružne sudove u Budimpešti jest „*kerületi bíróság*”. U 23 okruga Budimpešte djeluje ukupno šest jedinstvenih okružnih sudova (*egyesített kerületi bíróság*). Okružni sudovi prvostupanjski su sudovi kojima predsjedava predsjednik suda.

Upravni i radni sudovi

Mađarska ima 20 upravnih i radnih sudova koji, što je vidljivo i iz njihova naziva, rješavaju isključivo upravne i radne sporove. Njihova je osnovna zadaća preispitivanje upravnih odluka te presuđivanje u predmetima koji proizlaze iz radnih odnosa i kvazi-radnih odnosa.

Regionalni sudovi (*törvényszékek*)

Regionalni sudovi djeluju kao prvostupanjski ili drugostupanjski sudovi. Predmet se može uputiti regionalnom sudu na jedan od dva načina. Jedan je način kada zainteresirana strana uloži žalbu protiv presude donesene u prvom stupnju (drugim riječima, na okružnom sudu ili upravnom i radnom sudu). Međutim, neki predmeti započinju na regionalnom sudu, a u tom slučaju ti sudovi djeluju kao prvostupanjski sudovi. Postupovnim zakonima (Zakon o građanskom postupku i Zakon o kaznenom postupku) određuje se na koje se to predmete odnosi, primjerice na temelju visine iznosa o kojem je riječ u predmetu ili ako je riječ o posebnom predmetu ili posebno teškom kaznenom djelu. Regionalni sudovi imaju vijeća, skupine i kaznene, građanske, gospodarske te upravne i radne odjele kojima upravlja predsjednik.

Regionalni prizivni sudovi (*ítélőtáblák*)

Pet regionalnih prizivnih sudova predstavljaju razinu između regionalnih sudova i *Kúrie* koji su ustrojani kako bi smanjili opterećenje bivšeg Vrhovnog suda. Žalbe protiv odluka regionalnih sudova rješavaju regionalni prizivni sudovi. Regionalni prizivni sudovi trećestupanjski su sudovi u kaznenim predmetima u kojima je regionalni sud bio drugostupanjski sud. Regionalni prizivni sudovi imaju vijeća te kaznene i građanske odjele kojima upravlja predsjednik.

Vrhovni sud Mađarske (*Kúria*)

Kúria je na vrhu sudske hijerarhije te njome upravlja njezin predsjednik. Njezina je najvažnija dužnost uspostava ujednačene i dosljedne sudske prakse. *Kúria* ovu dužnost obavlja donošenjem takozvanih odluka o ujednačenosti sudske prakse. Tim se odlukama daju smjernice u smislu načela te su one obvezujuće za sudove.

***Kúria*:**

odlučuje o žalbama protiv odluka regionalnih sudova ili regionalnih prizivnih sudova u slučajevima utvrđenima zakonom,

ocjenjuje zahtjeve za preispitivanje,

donosi odluke o ujednačenosti sudske prakse koje su obvezujuće za sudove,

provodi analize sudske prakse u predmetima u kojima je donesena pravomoćna presuda te unutar tog okvira ispituje i razmatra sudsku praksu sudova,

objavljuje sudske odluke o načelima,

odlučuje o tome jesu li općinske odluke u suprotnosti s drugim propisima te treba li ih poništiti,

donosi odluke kojima utvrđuje da je tijelo lokalne vlasti prekršilo svoje zakonske obveze.

Kúria ima vijeća za presuđivanje, odluke o ujednačenosti sudske prakse, tijela lokalne vlasti i izdavanje načela kao i kaznene, građanske te upravne i radne odjele te skupine za analizu sudske prakse.

Nacionalni ured za pravosuđe (Országos Bírósági Hivatal) i Nacionalno sudbeno vijeće (Országos Bírói Tanács)

Predsjednik Nacionalnog ureda za pravosuđe obavlja centralizirane zadaće povezane s upravljanjem sudovima, izvršava upravljačke ovlasti u skladu s poglavljem o sudovima iz Zakona o proračunu te nadzire administrativne aktivnosti predsjednika regionalnih prizivnih sudova i regionalnih sudova.

Nacionalno sudbeno vijeće, neovisno tijelo čije članove biraju suci i čine isključivo suci, nadzorni je odbor za centralizirano upravljanje sudovima. Uz svoje nadzorne zadaće, Nacionalno sudbeno vijeće uključeno je i u upravljanje sudovima.

3. Podaci za kontakt

Országos Bírósági Hivatal

Adresa: 1055 Budapest, Szalay u. 16.

Poštanska adresa: 1363 Budapest Pf.: 24.

Telefon: +36 (1) 354 41 00

Telefaks: +36 (1) 312-4453

obh@obh.birosag.hu

E-pošta:

[Internetska stranica sudova](#)

I.2. Ustavni sud

1. Zadaće

Ustavni sud (*Alkotmánybíróság*) glavno je tijelo za zaštitu Temelnog zakona. Njegove se dužnosti sastoje od zaštite demokratske vladavine prava, ustavnog poretka i prava zajamčenih Temeljnim zakonom, zaštite unutarne dosljednosti pravnog sustava i provedbe načela podjele ovlasti.

Ustavni je sud 1989. osnovala Narodna skupština. Temeljnim zakonom utvrđuju se temeljna pravila u pogledu dužnosti i razloga postojanja Ustavnog suda, dok su glavne odrednice organizacijskih i postupovnih pravila sadržane u Zakonu o Ustavnom sudu. Detaljna pravila o postupcima Ustavnog suda utvrđena su Poslovnikom.

2. Organizacija

Ustavni sud tijelo je koje se sastoji od petnaest članova. Njegove članove bira Narodna skupština dvotrećinskom većinom na mandat od dvanaest godina. Da bi osoba bila izabrana za suca Ustavnog suda mora biti istaknuti diplomirani pravnik ili imati najmanje dvadeset godina radnog iskustva u pravnoj struci.

Predsjednika Ustavnog suda bira Narodna skupština iz redova sudaca Ustavnog suda za vrijeme njegova mandata suca Ustavnog suda.

Ustavni sud zasjeda u plenumu, vijećima od pet članova ili kao sudac pojedinac. Odluke o ustavnosti zakona u većini slučajeva donosi plenum.

Ured Suda obavlja zadaće organizacije, upravljanja, administracije i odlučivanja. Na čelu je ureda glavni tajnik kojeg bira plenum na prijedlog predsjednika.

3. Ovlasti

Prethodno ispitivanje usklađenosti s Temeljnim zakonom

Predlagatelj zakona, Vlada ili predsjednik Narodne skupštine mogu od Narodne skupštine zatražiti da doneseni zakon podnese Ustavnom sudu radi ocjene ustavnosti kako bi se ispitala njegova usklađenost s Temeljnim zakonom.

Osim toga, predsjednik Republike, ako smatra da je zakon koji je donio Parlament ili bilo koja njegova odredba u suprotnosti s Temeljnim zakonom, umjesto da ga potpiše obavezan je zakon podnijeti Ustavnom sudu radi ispitivanja njegove usklađenosti s Temeljnim zakonom. Ako Ustavni sud utvrdi da je predmetni zakon u suprotnosti s Temeljnim zakonom, zakon ne može biti proglašen.

Ex post preispitivanje usklađenosti s Temeljnim zakonom (postupak ex post preispitivanja)

Taj postupak, koji je uveden 2012., može pokrenuti Vlada, jedna četvrtina članova Parlamenta, povjerenik za temeljna prava, predsjednik *Kúrie* ili glavni državni odvjetnik.

U okviru tog postupka Ustavni sud poništava svaku osporavanu odredbu ako utvrdi da je protivna Temeljnog zakonu.

Pokretanje pojedinačnog postupka preispitivanja od strane suca

Ako sudac koji odlučuje u predmetu smatra da je zakon koji treba primijeniti u suprotnosti s Temeljnim zakonom, od Ustavnog suda mora zatražiti ispitivanje zakona i obustavu postupka. U postupku koji je pokrenuo sudac, Ustavni sud može odlučiti da je zakon ili zakonska odredba u suprotnosti s Temeljnim zakonom te ga/ju proglasiti neprimjenjivim/neprimjenjivom u određenom predmetu ili čak općenito.

Ustavne tužbe

Ustavna tužba jedan je od najvažnijih alata za zaštitu temeljnih prava. Prvenstveno se može upotrijebiti kad je prilikom izricanja sudske presude došlo do povrede temeljnih prava podnositelja predviđenih Temeljnim zakonom. Do takve povrede može doći ako je tijekom sudskog postupka koji se odnosi na predmet primijenjen zakon koji je u suprotnosti s Temeljnim zakonom ili ako je odluka donesena o meritumu spora ili bilo koja druga odluka kojom se zaključuje sudski postupak protivna Temeljnog zakonu. Ustavna tužba iznimno se može podnijeti ako su temeljna prava podnositelja izravno povrijeđena u predmetu u kojem nije donesena sudska odluka. Zatim će Ustavni sud poništiti svaki zakon ili presudu ako zaključi da je u suprotnosti s Temeljnim zakonom.

Ispitivanje sukoba s međunarodnim sporazumima

Na temelju Zakona o Ustavnom sudu može se ispitati usklađenost mađarskog zakona s međunarodnim sporazumom. Postupak može pokrenuti jedna četvrtina članova Parlamenta, Vlada, povjerenik za temeljna prava, predsjednik *Kúrie*, glavni državni odvjetnik ili sudac u pogledu zakona koji treba primijeniti u predmetu.

Ustavni sud može u potpunosti ili djelomično poništiti svaki zakon za koji utvrdi da je protivan nekom međunarodnom sporazumu te pozvati zakonodavca da poduzme mjere potrebne za rješavanje sukoba u određenom roku.

Dodatne ovlasti

Ustavni sud tumači odredbe Temelnog zakona u pogledu svakog određenog ustavnog pitanja na prijedlog Narodne skupštine ili njezina stalnog odbora, predsjednika Republike ili Vlade, ako se takvo tumačenje može izvesti izravno iz Temelnog zakona.

Svatko može Ustavnom sudu podnijeti prijedlog za preispitivanje odluke Narodne skupštine kojom se raspisuje referendum ili se odbija raspisivanje obavezujućeg referenduma.

Narodna skupština može raspustiti predstavničko tijelo lokalne vlasti ili manjinske samouprave ako ono djeluje na način koji je u suprotnosti s Temeljnim zakonom. Prije toga Ustavni sud na inicijativu Vlade daje svoje mišljenje o predmetu.

Na prijedlog Narodne skupštine Ustavni sud provodi postupak za razrješenje predsjednika Republike.

Ustavni sud može odlučivati o pitanjima sukoba ovlasti među državnim tijelima te između državnih tijela i tijela lokalne vlasti.

Ustavni sud može po službenoj dužnosti utvrditi da je neka mjera protivna Temeljnog zakonu zbog zakonodavnog propusta, u kojem slučaju poziva tijelo odgovorno za propust da ga ispravi.

4. Podaci za kontakt

Adresa: 1015 Budapest, Donáti u. 35–45.

Poštanska adresa: 1535 Budapest, Pf. 773.

Telefon: +36 (1) 488 31 00

[Internetska stranica Ustavnog suda](#)

[Facebook stranica](#)

II. Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava, pučki pravobranitelji

II.1. Povjerenik za temeljna prava (*Az Alapvető Jogok Biztosa*) (Nacionalna institucija za ljudska prava Ujedinjenih naroda)

1. Povjerenik za temeljna prava

U skladu s mađarskim Temeljnim zakonom, Narodna skupština donijela je i Zakon o povjereniku za temeljna prava kojim je stvoren novi jedinstveni sustav pučkog pravobranitelja.

Povjerenik za temeljna prava odgovara samo Parlamentu. Pučki pravobranitelj djeluje samostalno i isključivo na osnovi Temeljnog zakona i drugih zakona. Pučkog pravobranitelja na prijedlog predsjednika Republike bira Narodna skupština dvotrećinskom većinom glasova svih zastupnika na mandat od šest godina, a on svake godine izvješćuje Narodnu skupštinu o svojem radu.

Povjerenik za temeljna prava može biti ponovno izabran na još jedan mandat. Na temelju Zakona o povjereniku za temeljna prava, uz povjerenika za temeljna prava djeluju i dva zamjenika: zamjenik povjerenika odgovoran za zaštitu interesa budućih generacija i zamjenik povjerenika odgovoran za zaštitu prava etničkih manjina koje žive u Mađarskoj. Povjerenik kojeg bira Narodna skupština predlaže svoje zamjenike koje isto tako bira Narodna skupština.

2. Postupak i mjere

Osnovna je zadaća pučkog pravobranitelja istraživanje zloruporaba povezanih s temeljnim pravima te poduzimanje općih ili posebnih mjera za njihovo uklanjanje.

Unutar granica utvrđenih zakonom kojim se uređuju njegove ovlasti, pučki pravobranitelj bira mjeru koju smatra prikladnom, što može biti: preporuka za uklanjanje zloruporabe povezane s temeljnim pravima upućena nadzornom tijelu koje nadgleda tijelo odgovorno za zloruporabu, mjera za uklanjanje zloruporabe koju poduzima čelnik dotičnog tijela,

prijedlog za pokretanje postupka Ustavnog suda,

pokretanje postupka *Kúria* za preispitivanje usklađenosti općinske odluke s ostalim zakonodavstvom,

preko glavnog državnog odvjetnika, pokretanje mjere koju treba poduzeti Državno odvjetništvo,

pokretanje postupka za utvrđivanje odgovornosti osobe pred nadležnim tijelom ako pučki pravobranitelj sazna ili opravdano sumnja da je počinjen manji ili stegovni prijestup; ako je prijestup kazneno djelo, postupak se mora pokrenuti,

prijedlog za izmjenu, stavljanje izvan snage ili objavu propisa ili pravnog instrumenta državne uprave od strane tijela ovlaštenog za donošenje propisa ili izdavanje pravnih instrumenata državne uprave,

kao konačna mjera, podnošenje predmeta Narodnoj skupštini u okviru godišnjeg izvješća.

Svaka osoba koja smatra da su radnjama ili propustima nekog tijela povrijeđena ili izravno ugrožena njezina temeljna prava može podnijeti zahtjev povjereniku za temeljna prava, pod uvjetom da je osoba iscrpila sve raspoložive mogućnosti pravnih sredstava u upravnom postupku – osim sudskog preispitivanja upravnih odluka – ili joj pravno sredstvo nije dostupno.

Povjerenik za temeljna prava i zamjenici povjerenika prate izvršavanje prava etničkih manjina koje žive u Mađarskoj te uvažavanje interesa budućih generacija.

Povjerenik za temeljna prava ne smije preispitivati aktivnosti Narodne skupštine, predsjednika Republike, Ustavnog suda, mađarskog Državnog ureda za reviziju ili Državnog odvjetništva, osim istražnog tijela Državnog odvjetništva.

Povjerenik ne može djelovati:

ako je u slučaju koji je predmet pritužbe prošlo više od godinu dana od objave pravomoćne upravne odluke,

ako je postupak započeo prije 23. listopada 1989.,

ako je pokrenut sudski postupak za preispitivanje upravne odluke ili je već donesena pravomoćna sudska odluka,

ako osoba koja podnosi pritužbu nije otkrila svoj identitet, a istraga se ne može provesti bez te informacije.

Nitko ne smije biti diskriminiran jer se obratio povjereniku za temeljna prava.

Načini podnošenja pritužbe:

elektronički: putem „*Ügyet szeretnék indítani*” (želim pokrenuti postupak) na izborniku internetske stranice www.ajbh.hu ili s pomoću „*Intelligens űrlap*” (pametni obrazac) koji se nalazi na internetskoj stranici,

e-poštom: panasz@ajbh.hu,

osobno u uredu za pritužbe pri Uredu povjerenika za temeljna prava (Budapest V. ker., Nádor u. 22.) zakazivanjem sastanka,

poštom: Alapvető Jogok Biztosának Hivatala (Ured povjerenika za temeljna prava) 1387 Budapest Pf. 40.

Podnošenje pritužbe i postupak koji provodi povjerenik besplatni su. Pritužbi treba priložiti presliku dokumenata dotad nastalih u predmetu i dokumenata potrebnih za njezinu ocjenu.

3. Objavljivanje informacija u javnom interesu

Na temelju Zakona o pritužbama i objavljivanju informacija u javnom interesu, od 1. siječnja 2014. informacije u javnom interesu mogu se objaviti i putem zaštićenog elektroničkog sustava kojim upravlja povjerenik za temeljna prava. Objavljivanjem informacija u javnom interesu skreće se pažnja na okolnosti čije ispravljanje ili uklanjanje služi interesima zajednice ili društva u cjelini. Objavljivanje informacija u javnom interesu može uključivati i preporuku.

Načini objavljivanja informacija u javnom interesu:

elektronički putem zaštićenog elektroničkog sustava (<https://www.ajbh.hu/kozerdeku-bejelentes-benyujtasa>) ili

osobno u uredu za pritužbe pri Uredu povjerenika za temeljna prava (Budapest V. ker., Nádor u. 22.) zakazivanjem sastanka.

4. Nacionalni preventivni mehanizam na temelju OPCAT-a

Od 1. siječnja 2015. povjerenik za temeljna prava, osobno ili putem svojeg osoblja, djeluje kao nacionalni preventivni mehanizam u Mađarskoj na temelju Fakultativnog protokola uz Konvenciju UN-a protiv mučenja (OPCAT) i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja. Zadaće nacionalnog preventivnog mehanizma uključuju:

obilaske mjesta u kojima se nalaze osobe lišene slobode radi jačanja njihove zaštite i na temelju izvješća:

razgovori s osobama lišenima slobode;

proučavanje dokumentacije,

davanje povratnih informacija,

savjetovanje s nadležnim tijelima,

oblikovanje preporuka,

izrada izvješća.

5. Podaci za kontakt

Adresa: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Poštanska adresa: 1387 Budapest Pf. 40.

Telefon: (+36-1) 475-7100

Telefaks: (+36-1) 269-1615

E-pošta: panasz@ajbh.hu

Internetska stranica: <http://www.ajbh.hu/hu>

II.2. Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

II.2.1. Mađarsko nacionalno tijelo za zaštitu podataka i slobodu informiranja

1. Zadaće i organizacija

Pravo na zaštitu osobnih podataka i pravo na objavljivanje informacija od javnog interesa temeljna su ustavna prava: u članku VI. Temeljnog zakona Mađarske navodi se sljedeće:

1. Svatko ima pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, doma, komunikacije i ugleda.
2. Svatko ima pravo na zaštitu osobnih podataka te na pristup informacijama od javnog interesa i njihovo širenje.
3. Neovisno tijelo uspostavljeno na temelju organskog zakona nadzire poštovanje prava na zaštitu osobnih podataka i prava na pristup podacima od javnog interesa.

Mađarsko nacionalno tijelo za zaštitu podataka i slobodu informiranja (*Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság* – NAIH) zamijenilo je pravobranitelja za zaštitu podataka koji je djelovao od 1995. do 2011.). Od 1. siječnja 2012. NAIH pomaže zajamčiti prava na informacije dodatnim regulatornim sredstvima (kao što su novčane kazne za povredu prava na zaštitu privatnih podataka).

Sadržaj tih prava, obveze nadzornika podataka te organizacija i postupci NAIH-a utvrđeni su u Zakonu o informacijama (Zakon br. CXII iz 2011. o informacijskom samoodređenju i slobodi informiranja), ali su detaljni zahtjevi u pogledu posebnih postupaka obrade podataka sadržani u drugom relevantnom zakonodavstvu (kao što su Zakon o policiji i Zakon o javnom obrazovanju). U skladu s člankom 1. Zakona o informacijama, njegov je cilj zaštititi privatnu sferu života fizičkih osoba i osigurati transparentnost javnih poslova.

NAIH je samostalno i neovisno vladino tijelo čijeg predsjednika na prijedlog premijera imenuje predsjednik Republike na mandat od devet godina, a njegova organizacijska struktura sastoji se od odjela.

2. Ovlasti

Glavna je zadaća NAIH-a provođenje istraga o pitanjima zaštite podataka i slobode informiranja na temelju izvješća i pritužbi (podnesenih putem interneta, u pisanom obliku ili osobno) te provođenje upravnih postupaka za zaštitu podataka po službenoj dužnosti (ako se moguća povreda odnosi na brojne osobe ili može znatno naštetiti interesima ili prouzročiti znatnu štetu).

Osim toga, Nacionalno tijelo može provoditi upravne postupke za kontrolu povjerljivih podataka po službenoj dužnosti, sudu upućivati slučajeve povrede povezane s informacijama od javnog interesa ili informacijama koje su javne radi javnog interesa te intervenirati u sudskim postupcima. Nacionalno tijelo vodi i registar zaštite podataka.

Ovlasti Nacionalnog tijela uključuju i davanje mišljenja o relevantnom zakonodavstvu, zastupanje Mađarske u zajedničkim odborima EU-a za zaštitu podataka i provođenje revizija zaštite podataka, za naknadu i na zahtjev nadzornika.

3. Podaci za kontakt

Adresa: 1125 Budapest Szilágyi Erzsébet fasor 22/C.

Poštanska adresa: 1530 Budapest, Pf.: 5.

Telefon: (+36-1) 391-1400

E-pošta: ugyfelszolgalat@naih.hu

Internetska stranica: <http://www.naih.hu/>

II.2.2. Tijelo za jednako postupanje

1. Zadaće i organizacija

U skladu sa Zakonom o jednakom postupanju i promicanju jednakih mogućnosti, poštovanje načela jednakog postupanja u Mađarskoj nadzire Tijelo za jednako postupanje (*Egyenlő Bánásmód Hatóság*) koje je nadležno za cijelo državno područje. Tijelo je autonomno vladino tijelo koje je neovisno i podliježe samo zakonu. Ne mogu mu se dati obvezujuće upute, a svoje zadaće provodi odvojeno od drugih tijela i bez nepropisnog utjecaja. Zadaće se Tijelu mogu delegirati samo zakonom. Tijelu je na čelu predsjednik kojeg na prijedlog premijera imenuje predsjednik Republike na mandat od devet godina.

Glavna zadaća i osnovna aktivnost Tijela jest istraživanje zaprimljenih pritužbi i izvješća o pitanjima diskriminacije. Tijelu u radu pomaže mreža službenika za jednako postupanje koji pokrivaju cijelo državno područje.

U skladu sa Zakonom povreda načela jednakog postupanja (diskriminacija) znači diskriminacija protiv osobe na temelju neke njezine stvarne ili pretpostavljene zaštićene karakteristike.

Zaštićene su karakteristike na temelju Zakona sljedeće:

spol
rasa
boja kože
državljanstvo
nacionalna pripadnost
materinji jezik
invaliditet
zdravstveno stanje
vjersko ili filozofsko uvjerenje
političko ili drugo mišljenje
obiteljski status
majčinstvo (trudnoća) ili očinstvo
seksualna orijentacija
rodni identitet
dob
socijalno podrijetlo

imovina

radni odnos na nepuno radno vrijeme ili na određeno vrijeme ili kvazi-radni odnos

članstvo u udruženju za zastupanje interesa

drugi status, obilježje ili karakteristika.

U kategoriji „drugi status“ obilježja i karakteristike koje nisu navedene u Zakonu, ali su slične prirode, mogu se uzeti u obzir kao zaštićene karakteristike u skladu s tumačenjem Tijela.

Tijelo istražuje povrede koje utječu na osobe i skupine čije su zaštićene karakteristike vrlo široko definirane Zakonom. Obično postupi na zahtjev osobe ili osoba koje su izložene diskriminaciji, ali postupak pred Tijelom mogu pokrenuti i organizacije civilnog društva ili predstavnička udruženja ako je došlo do povrede ili prijetnje povredom koja utječe na neku skupinu sa zaštićenim karakteristikama. Tijelo može po službenoj dužnosti postupiti protiv mađarske države, lokalnih vlasti i manjinskih samouprava, njihovih tijela, organizacija koje djeluju kao javna tijela, Mađarske vojske i agencija za provedbu zakona. Najuočajavnija područja koja Tijelo istražuje jesu zapošljavanje, socijalna sigurnost, zdravlje, stanovanje, obrazovanje te pružanje robe i usluga.

2. Ovlasti

Tijelo provodi istrage u okviru upravnog postupka. Tijekom postupka primjenjuju se posebna pravila dokazivanja. Oštećena stranka (podnositelj zahtjeva) mora dokazati da je oštećena te da je u vrijeme povrede stvarno imala – ili je počinitelj pretpostavio da ima – zaštićenu karakteristiku utvrđenu zakonom. Ako je podnositelj zahtjeva ispunio obvezu pružanja takvog dokaza, druga stranka (stranka koja je predmet postupka) mora dokazati da nije došlo do okolnosti koje su potkrijepljene dokazima oštećene stranke ili da je poštovala načelo jednakog postupanja ili nije bila obvezna poštovati to načelo u danom pravnom odnosu.

Tijelo uvijek nastoji postići nagodbu između stranaka prije donošenja odluke te, ako je u tome uspješno, odobrava nagodbu. Ako stranke ne postignu nagodbu, Tijelo donosi odluku o meritumu spora na temelju istrage koju je provelo. Ako Tijelo utvrdi da je povrijeđeno načelo jednakog postupanja, kao kaznu može naložiti uklanjanje nezakonitih okolnosti, zabraniti nezakonito postupanje u budućnosti, naložiti objavljivanje svoje konačne odluke kojom se utvrđuje povreda, odrediti novčanu kaznu u iznosu od 50 000 HUF do 6 milijuna HUF te primijeniti daljnje pravne posljedice utvrđene posebnim zakonodavstvom. Odluka Tijela ne podliježe žalbi administrativnim kanalima, ali je upravni i radni sud može preispitati u upravnom sporu.

Osim istraživanja konkretnih slučajeva diskriminacije, Tijelo ima i niz drugih zadataka utvrđenih zakonom. Na primjer, to uključuje pružanje informacija i pomoći onima kojih se to tiče radi poduzimanja mjera protiv povreda načela jednakog postupanja, davanje mišljenja o prijedlozima zakonodavstva u pogledu jednakog postupanja, predlaganje zakonodavstva o jednakom postupanju, informiranje javnosti i Narodne skupštine o stanju provedbe načela jednakog postupanja, suradnju s organizacijama civilnog društva i međunarodnim organizacijama itd.

Tijelo je član Europske mreže tijela za promicanje ravnopravnosti (Equinet) koja okuplja više od 40 organizacija iz 33 europske zemlje koje u svojim zemljama djeluju kao nacionalna tijela za jednako postupanje. Članovi osoblja Tijela sudjeluju u radu tematskih radnih skupina mreže Equinet te na radionicama i seminarima koji se organiziraju nekoliko puta godišnje kako bi bili u toku s najnovijim postignućima u međunarodnom razvoju zakonodavstva u području jednakog postupanja te razmjenjivali iskustva s predstavnicima europskih organizacija čije su zadatke slične zadacima Tijela.

Tijelo u okviru svojih međunarodnih odnosa redovito sudjeluje u događanjima i tematskim projektima Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA) i Europske komisije protiv rasizma i netolerancije (ECRI) Vijeća Europe.

Podrobnije informacije dostupne su na internetskoj stranici Tijela.

3. Podaci za kontakt

Adresa: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39/B

Telefon: (+36-1) 795-2975

Telefaks: (+36-1) 795-0760

Internetska stranica: <http://www.egyenlobanasmod.hu/>

II.2.3. Neovisni odbor za pritužbe na rad policije

1. Zadatke i organizacija

Narodna je skupština 2008. odlučila uspostaviti Neovisni odbor za pritužbe na rad policije (*Független Rendészeti Panasztestület*) radi stvaranja posebne institucije za pritužbe na rad policije. Odbor se sastoji od članova koje bira Narodna skupština na razdoblje od šest godina. Članovi moraju biti diplomirani pravnici, nisu obvezni primati upute ni od koga, a osnova za poslovanje Odbora utvrđena je zakonom.

Pravni okvir za rad Odbora prvenstveno je uređen Zakonom o policiji. Zadatak je Odbora istraživati pritužbe na postupke policije, ali neovisno od hijerarhijskih odnosa, iz perspektive zaštite temeljnih prava. Stoga Odbor preispituje postupke policije na temelju konkretnih pritužbi u pojedinačnim slučajevima, a ne općenito.

2. Ovlasti i postupak

Tko može podnijeti pritužbu, kada i kako?

Pritužbu može podnijeti svaka osoba bez obzira na njezino državljanstvo:

koja je bila predmet policijske mjere ili na koju utječe policijska mjera ili

koja se smatra oštećenom zbog propusta djelovanja policije ili

koja je bila izložena prisilnim mjerama policije i smatra da su joj time ograničena temeljna prava ili povrijeđena ljudska prava.

Pritužba se može podnijeti osobno, preko opunomoćenika ili pravnog zastupnika (u slučaju maloljetnika ili osobe lišene poslovne sposobnosti, putem pravnog zastupnika). To se mora učiniti u roku od 20 dana od policijske mjere, propusta djelovanja ili prisilne mjere ili, ako podnositelj pritužbe toga nije bio svjestan, u roku od 20 dana od trenutka kad je toga postao svjestan. Pritužba se može podnijeti poštom (pri čemu podnositelj pritužbe mora osobno potpisati podnesak), telefaksom ili e-poštom na internetskoj stranici Odbora ili osobno tijekom radnog vremena Odbora (nakon zakazivanja sastanka telefonom).

Ako je podnositelj pritužbe bio opravdano spriječen podnijeti pritužbu u propisanom roku, može se dopustiti kašnjenje pod uvjetom da podnositelj pritužbe dostavi obrazloženje za kasno podnošenje pritužbe (na primjer, dugotrajna boravak u bolnici) u roku od šest mjeseci.

Osoba koja je propustila rok od 20 dana, ali od događaja (ili dana kad je doznala za njega) još nije prošlo trideset dana, može podnijeti zahtjev voditelju policijskog tijela (načelnik policijske uprave ili ravnatelj policije) čiji su službenici primijenili mjere koje su predmet pritužbe te će se smatrati da je to učinila u roku. U takvim slučajevima postupak pritužbe provodi načelnik policijske postaje.

Što Odbor ispituje?

obveze izvršavanja policijskih dužnosti i uputa, povrede takvih dužnosti i uputa ili propuste u njihovu izvršavanju (posebno: obveza poduzimanja mjera, proporcionalnost, mogućnost identificiranja, obveza pružanja pomoći itd.),

policijske mjere ili propuste poduzimanja policijskih mjera (posebno: provjere identiteta, pregled odjeće, prtljage i vozila, uhićenja, privođenje radi ispitivanja, policijski postupci u pogledu stranaca, mjere poduzete u privatnim stambenim prostorima, mjere provedbe prometnih propisa itd.),

uporabu i zakonitost sredstava prisile (posebno: fizička prisila, lisice, kemijska sredstva, pištolji za omamljivanje, palice, cestovne blokade, uporaba vatrenog oružja, uporaba snage skupine, suzbijanje nereda itd.).

Kada Odbor ne smije pokrenuti postupak ili provesti ispitivanje o meritumu stvari?

Kada to nije dopušteno zakonom, Odbor nije ovlašten te stoga nema pravo:

ocjenjivati opće komentare, komentare kojima se predlažu poboljšanja ili kritičke komentare, ili objavljivanja informacija u javnom interesu,

istraživati prekršaje, smanjiti ili ukinuti bilo koju upravnu kaznu,

ocjenjivati zakonitost radnji poduzetih u kaznenom postupku,

dodijeliti naknadu štete,

utvrditi kaznenu, upravnu ili stegovnu odgovornost policijskih službenika koji poduzimaju mjere,

preispitivati zakonitost odluka donesenih u upravnom ili kaznenom postupku.

Nadalje, ako se radnja policije koja je predmet pritužbe dogodila tijekom drugog postupka, na primjer kaznenog ili upravnog postupka, podnositelj pritužbe mora upotrijebiti dostupna pravna sredstva i svoje prigovore iznijeti u tom tekućem postupku, osim ako podnositelj prigovara na način kako je provedena postupovna radnja (npr. ton glasa pri ispitivanju svjedoka, način pretrage kuće), u kojem slučaju i Odbor ima pravo provesti ispitivanje.

Što trebate znati o postupku

Kako bi se istražio njegov slučaj, podnositelj pritužbe može podnijeti pritužbu načelniku policijskog tijela koje je provelo mjeru ili Odboru. Stoga podnositelj može odabrati hoće li pritužbu istraživati tijelo u organizacijskoj strukturi policije (načelnik tijela koje je provelo mjeru) ili neovisno tijelo izvan policije (Odbor).

Ta odredba služi odvajanju dvaju postupaka te omogućuje provođenje bilo kojeg od njih u bilo koje vrijeme, odnosno onog koji odabere podnositelj pritužbe.

Nadalje, Odbor ima pravo vršiti upite o svakoj pritužbi koja je podnesena policiji te ako je saznao za slučaj u kojem postoje uvjeti za njegovu intervenciju, o tome obavješćuje podnositelja pritužbe i policijsko tijelo koje rješava predmet. U roku od osam dana nakon primitka obavijesti, podnositelj može od policijskog tijela zatražiti ocjenu pritužbe nakon ispitivanja koje je proveo Odbor. Policijsko tijelo koje rješava predmet mora, nakon primitka obavijesti Odbora, obustaviti svoj postupak. To upućivanje mogu pokrenuti sami podnositelji tijekom postupka policijskog istraživanja pritužbe sve do donošenja pravomoćne upravne odluke i, ako su ispunjeni uvjeti za upućivanje, postupak pritužbe nastavit će se u okviru postupka Odbora.

Tijekom ispitivanja merituma pritužbe cilj je Odbora utvrditi jesu li policijske mjere opisane u pritužbi bile provedene u skladu s pravilima, bile nužne, opravdane i razmjerne te jesu li dovele do povrede nekog temeljnog prava podnositelja pritužbe.

Ako je ispitivanjem utvrdio povredu temeljnih prava podnositelja pritužbe, Odbor mora isto tako ocijeniti koliko je taj prekršaj ozbiljan s obzirom na sve okolnosti slučaja. Ako Odbor zaključuje:

da nije nastupila povreda (npr. jer su temeljna prava podnositelja pritužbe bila zakonito ograničena) ili

da se povreda temeljnih prava ne može utvrditi zbog suprotnosti u podnescima koje se ne mogu riješiti na temelju dostupne dokumentacije ili

da je došlo do povrede temeljnih prava, ali od manje važnosti.

Odbor će svoju ocjenu proslijediti načelniku nadležnog policijskog tijela koji će donijeti odluku u okviru postupka pritužbe na temelju službenih pravila kojima se uređuje policijska služba i uzimajući u obzir pravno stajalište utvrđeno u ocjeni Odbora. Podnositelj pritužbe može uložiti žalbu protiv te odluke, što uključuje mogućnost sudskog preispitivanja odluke u skladu sa Zakonom o općem upravnom postupku i službama. Podnositelji pritužbe mogu prigovoriti i prije nego što Odbor uputi pritužbu nadležnom policijskom tijelu, ako, na primjer, smatraju da bi postupak bio pristran ili se boje mogućih posljedica. Međutim, u tom bi slučaju Odbor morao prekinuti postupak jer zbog prigovora podnositelja pritužbu ne može nikome uputiti.

Ako Odbor utvrdi ozbiljnu povredu temeljnih prava, ovisno o dotičnom policijskom tijelu, proslijeđuje svoju ocjenu glavnom ravnatelju mađarske nacionalne policije, glavnom načelniku tijela odgovornog za suzbijanje i otkrivanje zločina ili glavnom načelniku tijela za borbu protiv terorizma, koji zatim donose odluku o pritužbi na temelju važećih pravila i uzimajući u obzir pravno stajalište utvrđeno u ocjeni Odbora. Ako se odluka tijela koje rješava predmet razlikuje od ocjene Odbora, moraju se navesti razlozi na kojima se odluka temelji. Naravno, protiv odluke policije donesene na taj način može se i uložiti žalba sudu. U tom sudskom postupku može se upotrijebiti ocjena Odbora.

Podrobija pravila o radu Odbora nalaze se u njegovu Poslovníku na internetskoj stranici Odbora.

3. Podaci za kontakt

Poštanska adresa: H-1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

Telefon: +36-1/441-6501

Telefaks: +36-1/441-6502

E-pošta: info@repate.hu

Internetska stranica: <https://www.repate.hu/index.php?lang=hu>

III. Ostalo

III.1. Mađarsko Državno odvjetništvo

1. Organizacija Državnog odvjetništva

Državno odvjetništvo Mađarske neovisna je ustavna organizacija koja podliježe samo zakonu.

Na čelu je Državnog odvjetništva glavni državni odvjetnik kojeg bira Narodna skupština iz redova državnih odvjetnika na mandat od devet godina te stoga odgovara Parlamentu na temelju javnog prava. Glavni državni odvjetnik izvješćuje o radu Državnog odvjetništva jednom godišnje.

Tijela su mađarskog Državnog odvjetništva sljedeća:

Ured glavnog državnog odvjetnika;

prizivni uredi državnog odvjetništva;

područni uredi državnog odvjetništva;

okružni uredi državnog odvjetništva.

U opravdanim se slučajevima može ustrojiti neovisni područni ili okružni ured državnog odvjetništva radi provođenja istraga i drugih zadaća državnog odvjetništva.

Postoji pet prizivnih ureda državnog odvjetništva te dvadeset i jedan (jedan gradski, devetnaest županijskih i jedan središnji istražni ured) područni ured državnog odvjetništva pod upravom Ureda glavnog državnog odvjetnika. Organizacijska struktura područnih ureda državnog odvjetništva – osim Središnjeg istražnog ureda državnog odvjetništva – u osnovi je podijeljena između aktivnosti obuhvaćenih kaznenim pravom i javnim pravom.

Okružni uredi državnog odvjetništva pod upravom gradskog ili županijskih ureda državnog odvjetništva rješavaju predmete koji nisu dodijeljeni drugom tijelu kaznenog progona na temelju zakonodavstva ili uputa glavnog državnog odvjetnika i obavljaju zadaće povezane s istragama državnog odvjetništva.

Znanstvena i istraživačka institucija Državnog odvjetništva, Nacionalni institut za kriminologiju (*Országos Kriminológiai Intézet*) dio je organizacije Državnog odvjetništva, ali nije tijelo kaznenog progona. Institut radi na razvoju teorija i praksi u istraživanju zločina, kriminologiji i znanosti kaznenog prava.

2. Glavne zadaće Državnog odvjetništva

Glavni državni odvjetnik i Državno odvjetništvo neovisni su, a u sudskim postupcima djeluju kao javni tužitelji; oni su jedini izvršitelji prava države na kažnjavanje. Državno odvjetništvo pokreće kazneni postupak, poduzima mjere protiv drugih nezakonitih radnji i propusta te promiče sprečavanje kaznenih djela.

Glavni državni odvjetnik i Državno odvjetništvo:
izvršavaju prava u pogledu istraga kako je utvrđeno zakonom;
nastupaju kao javni tužitelji u sudskim postupcima;
nadziru zakonito djelovanje zatvorskih službi;
izvršavaju ostale ovlasti i dužnosti utvrđene zakonom kao zaštitnici javnog interesa.

Državno odvjetništvo:

vodi istrage u predmetima navedenima u Zakonu o kaznenom postupku (državnoodvjetničke istrage);
nadzire provode li se neovisne istrage istražnog tijela na zakonit način (nadzor istraga);
izvršava ostala prava utvrđena zakonom u pogledu istraga;
izvršava, kao javni tužitelj, ovlasti javnog tijela za podizanje optužnice; zastupa tužiteljstvo u sudskim postupcima i izvršava prava na žalbu u skladu sa Zakonom o kaznenom postupku;
provodi pravni nadzor nad poštovanjem izrečenih kazni, sekundarnih kazni, mjera, prisilnih mjera za lišavanje ili ograničenje slobode i popratnih mjera te nadzor usklađenosti s propisima o središnjem vođenju baza podataka kaznenih i upravnih evidencija i odluka te evidencija i odluka o najtraženijim osobama i nedostupnosti elektroničkih podataka; isto tako sudjeluje u postupcima koje provode suci koji donose presudu;
pridonosi pravilnoj primjeni prava u sudskom postupku (sudjelovanje javnog tužitelja u parničnim i izvanparničnim sudskim postupcima pred građanskim, radnim, upravnim i gospodarskim sudovima);
promiče usklađenost sa zakonom tijela koja djeluju kao javna tijela ili upravlja izvansudskim rješavanjem sporova;
posebnu pažnju posvećuje kaznenom progonu za kaznena djela koje počine djeca ili koja su počinjena protiv djece te poštovanju posebnih pravila u pogledu upravnih i kaznenih postupaka pokrenutih protiv maloljetnika; surađuje u provedbi pravâ djece u slučajevima utvrđenima zakonom te pokreće postupke za poduzimanje nužnih mjera za zaštitu djece;
obavlja zadaće koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma, osobito u pogledu pružanja pravne pomoći i podnošenja zahtjeva za pravnu pomoć;
obavlja zadaće povezane sa sudjelovanjem Mađarske u Eurojustu;
osigurava zastupanje u sporovima za naknadu štete prouzročene zbog povreda u okviru svojih aktivnosti.
Državno odvjetništvo radi zaštite javnog interesa pomaže osigurati da se svi pridržavaju zakona. Ako su prekršeni zakoni, Državno odvjetništvo poduzima mjere zaštite zakonitosti u slučajevima i na način utvrđen zakonom. Osim ako je zakonom propisano drukčije, Državno odvjetništvo obvezno je poduzeti mjere ako tijelo koje treba otkloniti povredu to nije učinilo iako je to moralo učiniti u skladu s Temeljnim zakonom, zakonskim aktom ili drugim propisom ili pravnim instrumentom državne uprave, ili ako je potrebno neposredno djelovanje javnog tužitelja kako bi se okončala povreda prava koja proizlazi iz povrede zakona.

Ovlasti i odgovornosti koje Državno odvjetništvo ima u nekažnenim sudskim postupcima od javnog interesa kao sudionik u sudskom postupku utvrđene su posebnim propisima. Te ovlasti javni tužitelj u prvom redu izvršava pokretanjem parničnih i izvanparničnih sudskih postupaka te pokretanjem postupaka upravnih tijela i podnošenjem žalbi.

3. Podaci za kontakt

Glavni državni odvjetnik: Dr. Péter Polt
Adresa: 1055 Budapest, Markó u. 16.
Poštanska adresa: 1372 Budapest, Pf. 438.
Telefon: +36-1354-5500
E-pošta: info@mku.hu
Internetska stranica: <http://mklu.hu/>

III.2. Podrška žrtvama

Služba za podršku žrtvama (*Áldozatsegítő Szolgálat*) pruža pomoć žrtvama koje su bile povrijeđene, posebno fizički ili psihički (psihološka trauma, šok), ili su pretrpjele gubitak kao izravnu posljedicu kaznenog djela ili prekršaja protiv imovine. Država procjenjuje potrebe žrtava i osigurava im usluge koje su prilagođene tim potrebama.

1. Postupak

Podršku žrtvama pružaju posebne organizacijske jedinice gradskog (županijskog) državnog ureda. Žrtve mogu od bilo koje službe za podršku žrtvama zatražiti pomoć u ostvarivanju svojih prava te mogu podnijeti zahtjev za izravnu financijsku pomoć, priznavanje statusa žrtve i novčanu naknadu ([PDF](#)). Zahtjevi za izravnu financijsku pomoć, priznavanje statusa žrtve i novčanu naknadu moraju se podnijeti na odgovarajućim obrascima ([Obrazac zahtjeva, Zahtjev za priznavanje statusa žrtve](#)). Službe za podršku žrtvama pružaju pomoć pri ispunjavanju obrazaca zahtjeva.

Postupci pružanja podrške žrtvama besplatni su.

Zahtjevi za izravnu financijsku pomoć mogu se podnijeti u roku od pet dana nakon počinjenja kaznenog djela ili prekršaja protiv imovine. Zahtjevi za novčanu naknadu mogu se podnijeti u roku od tri mjeseca nakon počinjenja kaznenog djela, osim iznimaka u skladu sa Zakonom o podršci žrtvama kaznenih djela i državnoj naknadi.

Žalbe protiv odluka službe za podršku žrtvama moraju se podnijeti u roku od 15 dana službi za potporu žrtvama, ali naslovljene na Ured za pravosuđe.

2. Usluge

U skladu sa Zakonom, pružaju se sljedeće usluge:

pomoć u ostvarivanju prava: služba za podršku žrtvama pomaže žrtvama na način i u mjeri primjerenom njihovim potrebama u pogledu ostvarivanja njihovih temeljnih prava, što znači davanje savjeta o njihovim pravima i obvezama u kaznenom i upravnom postupku, uvjetima za dobivanje zdravstvene skrbi, zdravstvenog osiguranja, socijalnih naknada i drugih potpora države, te pružanje informacija, pravnih savjeta, emocionalne potpore i druge praktične pomoći u tom kontekstu,

neposredna financijska pomoć, koja se može dodijeliti tijekom kaznenog postupka u iznosu utvrđenom Zakonom za troškove stanovanja, odjeće, putovanja i hrane te medicinskih i pogrebni troškova ako žrtva ne može pokriti te troškove zbog kaznenog djela ili prekršaja protiv imovine,

priznavanje statusa žrtve: tijekom kaznenog postupka služba za podršku žrtvama potvrđuje strankin status žrtve službenom potvrdom na temelju policijske dokumentacije; žrtve potvrdu mogu upotrebljavati za upravne i druge postupke kao što je izdavanje dokumenata ili dobivanje pristupa pravnoj pomoći itd., pomoć svjedocima: svjedoci pozvani na sudsku raspravu mogu se savjetovati sa sudskim službenikom za pomoć svjedocima; sudski službenik za pomoć svjedocima službenik je koji svjedocima daje smjernice o svjedočenju utvrđene u relevantnom zakonodavstvu radi olakšavanja njihova iskaza pred sudom, osiguranje sigurnih kuća: država prema potrebi osigurava sigurne kuće za osobe koje su mađarski državljani ili osobe koje imaju pravo slobodno se kretati i boraviti u Mađarskoj, a za koje je utvrđeno da su žrtve trgovine ljudima, bez obzira na to je li kazneni postupak započeo,

državna naknada: srodnicima žrtve ubijene tijekom kaznenog djela nasilja protiv osobe ili osoba koja je ozbiljno ozlijeđena tijekom takvog kaznenog djela mogu podnijeti zahtjev za državnu naknadu koja se isplaćuje u obliku jednokratne naknade ili mjesečnih naknada ako im je to potrebno u skladu sa Zakonom.

3. Podaci za kontakt

Linija za podršku žrtvama dostupna 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu besplatna je za pozive iz mreža u Mađarskoj:

+36 (1) 80 225 225

Službe za podršku žrtvama

Više informacija o [podršci žrtvama](#).

III.3. Pravna pomoć

U skladu sa Zakonom o pravnoj pomoći, glavni je cilj Službe za pravnu pomoć (*Jogi Segítségnyújtó Szolgálat*) pružanje stručne pravne pomoći osobama koje imaju socijalnu potrebu za ostvarenje prava i rješavanje pravnih sporova, unutar određenih granica i u određenom obliku.

1. Postupak

Zahtjev za pravnu pomoć može se podnijeti osobno ili poštom (**Pravna pomoć – podaci za kontakt**) organizacijskoj jedinici („regionalni ured”) odgovornoj za pravnu pomoć u nadležnom županijskom (gradskom) uredu državne uprave prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu podnositelja zahtjeva ili, u nedostatku toga, adresi za korespondenciju ili adresi radnog mjesta ispunjavanjem i potpisivanjem obrasca (

<http://igazsagugyihivatal.gov.hu/dokumentumok-jogi-segitsegnyujtas>) i prilaganjem potrebnih privitaka. Podnošenje je zahtjeva besplatno.

Nakon što joj je regionalni ured izdao (pravomoćno) rješenje o odobravanju pravne pomoći, osoba može pristupiti uslugama bilo kojeg odvjetnika po službenoj dužnosti (odvjetnici, odvjetnička društva, organizacije civilnog društva) na popisu odvjetnika po službenoj dužnosti koji vodi Ured za pravosuđe (<http://www.kimisz.gov.hu/alaptev/nepugyvedje/nevjegyzek>).

Žalbe protiv odluka Službe za pravnu pomoć moraju se podnijeti u roku od 15 dana regionalnom uredu, ali naslovljene na Ured za pravosuđe.

2. Osnovni oblici pravne pomoći

A.) Potpora za izvansudski postupak

ako sudski postupak za rješavanje spora još nije pokrenut,

savjeti i/ili sastavljanje dokumenata,

ne daje se pravo na zastupanje; odvjetnik po službenoj dužnosti ne može postupati u ime stranke ili umjesto nje.

B.) Potpora za sudski postupak

ako je sudski postupak već u tijeku,

osigurava se zastupanje,

ne može se odobriti osobi koja je počinila kazneno djelo ili prekršaj,

žrtvi se može osigurati pravo na pravno zastupanje u fazama istrage i kaznenog progona u kaznenom postupku.

C.) U jednostavnim predmetima služba daje kratke usmene savjete bez utvrđivanja imovinskog cenzusa stranke.

3. Uvjeti za odobravanje pravne pomoći

A.) U parničnom i izvanparničnom postupku na građanskom sudu:

država pokriva naknade troškova za rad odvjetnika po službenoj dužnosti/pravnog zastupnika ili država unaprijed osigurava naknade za pravne usluge u razdoblju od jedne godine ako stranka ispunjava zakonom utvrđene kriterije u pogledu prihoda i imovinskog stanja,

država unaprijed osigurava naknade za pravne usluge svakoj stranci za koju je u pojedinačnom postupku služba za podršku žrtvama utvrdila da je bila žrtva kaznenog djela te ispunjava zakonom utvrđene uvjete u pogledu prihoda i imovinskog stanja.

B.) U kaznenom postupku:

država unaprijed osigurava naknade za rad odvjetnika/pravnog zastupnika u razdoblju od jedne godine ako stranka ispunjava zakonom utvrđene kriterije u pogledu prihoda i imovinskog stanja,

država unaprijed osigurava naknade za pravne usluge svakoj stranci za koju je u pojedinačnom postupku služba za podršku žrtvama utvrdila da je bila žrtva kaznenog djela te ispunjava zakonom utvrđene kriterije u pogledu prihoda i imovinskog stanja.

C.) Zajednička pravila:

Stranke moraju dostaviti dokaze o svojim prihodima i prihodima osoba s kojima žive u zajedničkom kućanstvu s pomoću dokumenata navedenih u Zakonu o pravnoj pomoći.

Zakonom su utvrđeni slučajevi kada se potpora ne odobrava, kao što je sastavljanje ugovora, osim ako stranke koje sklapaju ugovor zajedno podnesu zahtjev za potporu te su u cijelosti ispunjeni uvjeti za potporu, ili za slučajeve povezane s carinom itd.

4. Podaci za kontakt

Regionalni uredi:

Više informacija o [pravnoj pomoći](#).

Posljednji put ažurirano: 22/12/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.